

The background of the slide is a photograph of a city at night. In the foreground, there is a bridge with a green metal truss structure. The city buildings in the background are lit up with warm yellow lights, and a body of water is visible at the bottom. The sky is a deep blue.

Ökad rörlighet mellan yrkeshögskoleutbildning och högskoleutbildning

Presentation vid Vägledarkonferensen
den 23 april 2020
Margareta Landh

SUHF

M Yh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Bakgrund

Arbetsgrupp för samarbete:

Definitioner och klargöranden inom
SeQF-nivå 6

Övergångar mellan
utbildningsformerna, validering,
tillgodoräknande

Kvalitetssäkring

Gemensam konferens hösten 2017 –
regionala uppföljare 2018 och 2019

Uppdrag

Att systematiskt utforska möjligheter och hinder för att öka rörligheten mellan högre utbildning och yrkeshögskola (YH) och minska återvändsgränderna vid övergång mellan systemen

Att föreslå

hur arbetet med övergångar kan utformas, och

eventuella förändringar som behövs i respektive regelverk.

Begränsad
rörlighet från
YH till
högskola

45 procent av årskullarna går vidare till högskolan

26 procent av 350 000 studenter läser på avancerad nivå.

En minoritet av högskolestudenter har tidigare läst YH – okänt hur många

Viss rörlighet från högskola till YH

12 procent av 55 000 YH-studerande har minst tre år eftergymnasial utbildning (utrikes födda 25 procent)

32 procent YH-studerande har minst en termin eftergymnasial utbildning (utrikes födda 46 procent)

Att få
tillgodoräkna
över
systemgränser

Få tillgodoräkna = att man inte behöver läsa om sådant som man redan kan

Tillgodoräknande över systemgränserna är ovanligt – något hundratal årligen

Statistiken brister

Tillgodoräknande av hela terminer är effektivt

Tillgodoräknande av mindre delar: svårt att tillgodogöra sig “luckorna” i schemat

Enkät om rörlighet från yrkeshögskola till högskola

163 högskolerepresentanter i
ledningsgrupper inom yrkeshögskolan –
46 % svarsfrekvens

25 olika lärosäten, flest svarade från
Göteborgs universitet följt av Karlstad
universitet och KTH

8 procent av de svarande anger att det
finns möjlighet att tillgodoräkna sig studier
från yrkeshögskolan för vidare studier på
respektive lärosäte

Varför tillgodoräknas inte YH-utbildning?

kan inte:

“det saknas modeller på det egna lärosätet”

“yrkeshögskoleutbildningen är för praktisk, saknar vetenskaplig grund och analys”

“yrkeshögskolan har sina egna kursplaner som inte är kopplade till högskolans”

vill inte:

“akademin upplever YH som en konkurrent”

“yrkeshögskoleutbildningen finns endas en kortare tid”

behöver inte:

“det har inte varit efterfrågat bland YH-studerande som man bedömer har andra mål i sikte”

Goda exempel

Lunds Universitet tillgodoräknar trafikflygarutbildning om 500 yhp

Tillgodoräknandet motsvarar 122,5 hp i kandidatexamen (180 hp) med inriktning pilot inom tung luftfart

En sammanhållen vårdutbildning – ett samarbete mellan Region Skåne, Högskolan Kristianstad och Eslövs kommun

Linnéuniversitetet överväger att tillgodoräkna YH-utbildning Musikmakarna i kandidatprogram med inriktning songwriting

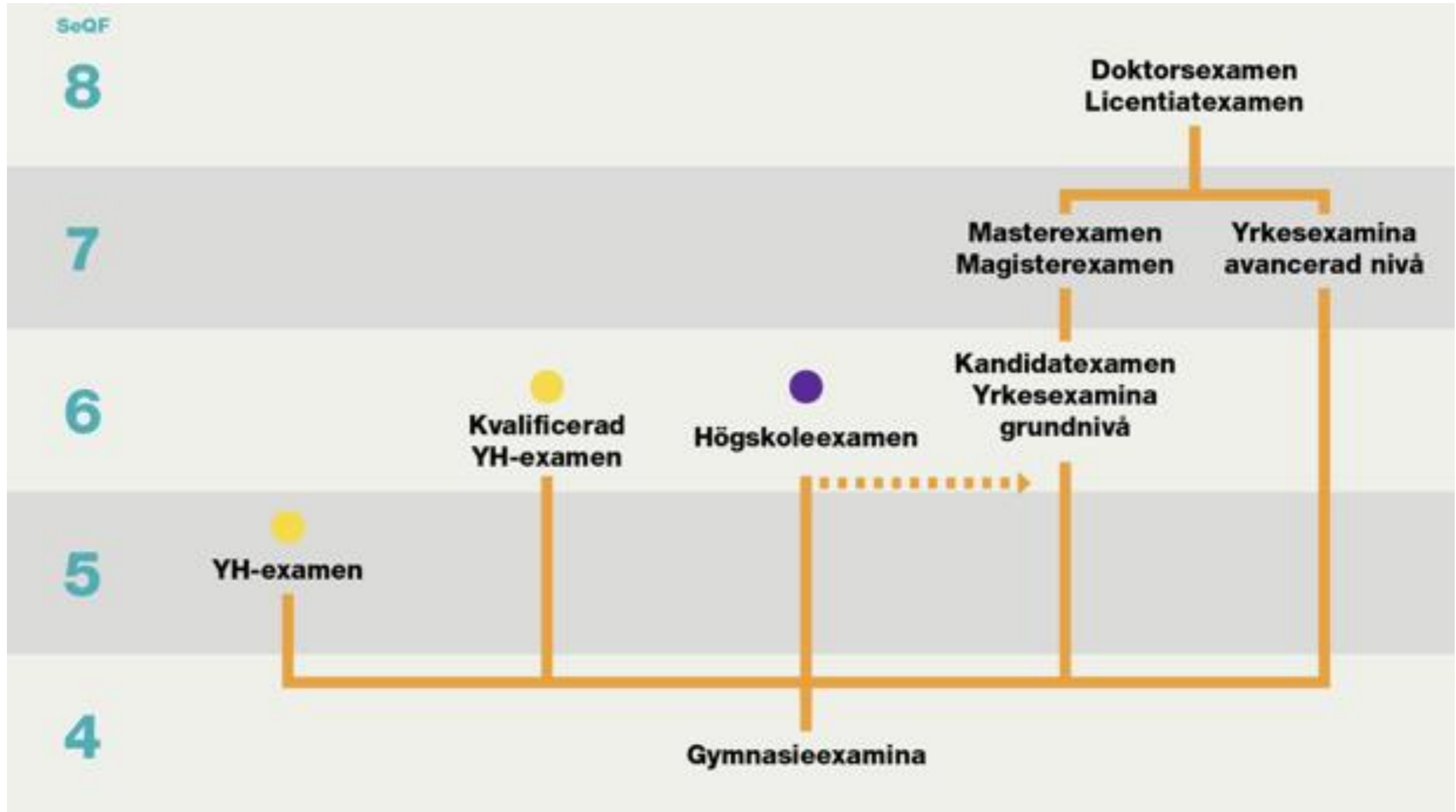
Lättare att tillgodoräkna YH-utbildning vid utländska universitet

Det finns gott om exempel på YH-studerande som fått sin yrkeshögskoleutbildning tillgodoräknad vid universitet utanför Sverige

Exempel: Hospitality Management i Göteborg. 300 studerande har tagit kandidatexamen vid utländska universitet med generöst tillgodoräknande av YH-utbildningen

Studerande kommer som regel vidare till avancerad nivå med sin utländska examen – det är endast studierna vid det utländska lärosätet som tillgodoräknas

Nuläge: återvändsgränder

EU-perspektiv på svensk yrkeshögskola

*Svensk yrkeshögskoleutbildning **motsvarar** icke-akademisk postgymnasial utbildning nivå ISCED 4-5.*

Stor variation mellan länderna

Begränsat erkännande i många länder,
återvändsgränder vanliga

Relationen till högre utbildning en generell
utmaning

Trender: mer arbetsplatsförlagd praktik införs,
ökad efterfrågan på ISCED 5-utbildning som
leder till arbete

Verktygslådan för
att överbrygga
återvändsgränder

Erkännade för behörighet

Erkännade för tillgodoräknande +
identifiera komplettering som
behövs för examen

Skapa skräddarsydda
påbyggnadsutbildningar

Förslag

Utveckla policy och praxis för generöst erkännande av YH-utbildning vid universitet o högskolor

Hur? Genom att tillämpa EAR-manualernas synsätt och metodik

Möjligheter

YH-kurser får tillgodoräknas fullt ut för "valfria" biämnena

YH-kurser får tillgodoräknas i huvudområde/yrkesexamen om inte inriktning o lärandemål skiljer sig väsentligt

YH-examen + sv3+eng6 ger grundläggande behörighet på grundnivå

Kvalificerad YH-examen ger grundläggande behörighet på grundnivå. Om examen omfattar 600 yhp: grundläggande behörighet på avancerad nivå.

YH-utbildning ger särskild behörighet om inte inriktning och lärandemål skiljer sig väsentligt

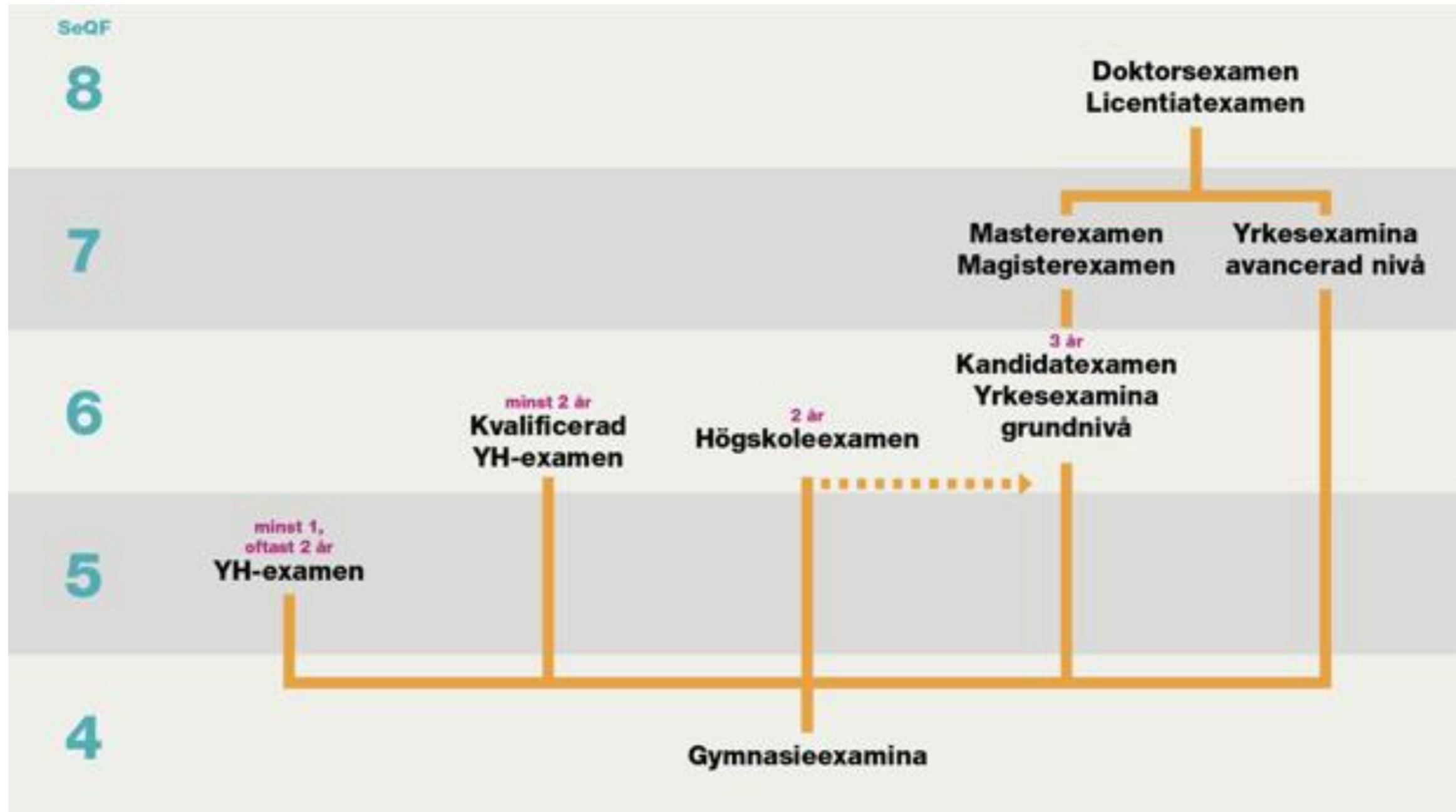
Hinder

Skillnaden mellan systemen behöver förtydligas: “HU är forskningsanknuten, i YH ingår LIA på en arbetsplats”

Påbyggnadsmöjligheter saknas inom YH-systemet

Omfattningskrav och nivåplaceringar är inte konsekventa

Nuläge: omfattningskrav, nivåplaceringar

Förslag på förändringar i respektive regelverk

Kräv minst 1/4 LIA för YH-examen om inte särskilda skäl finns

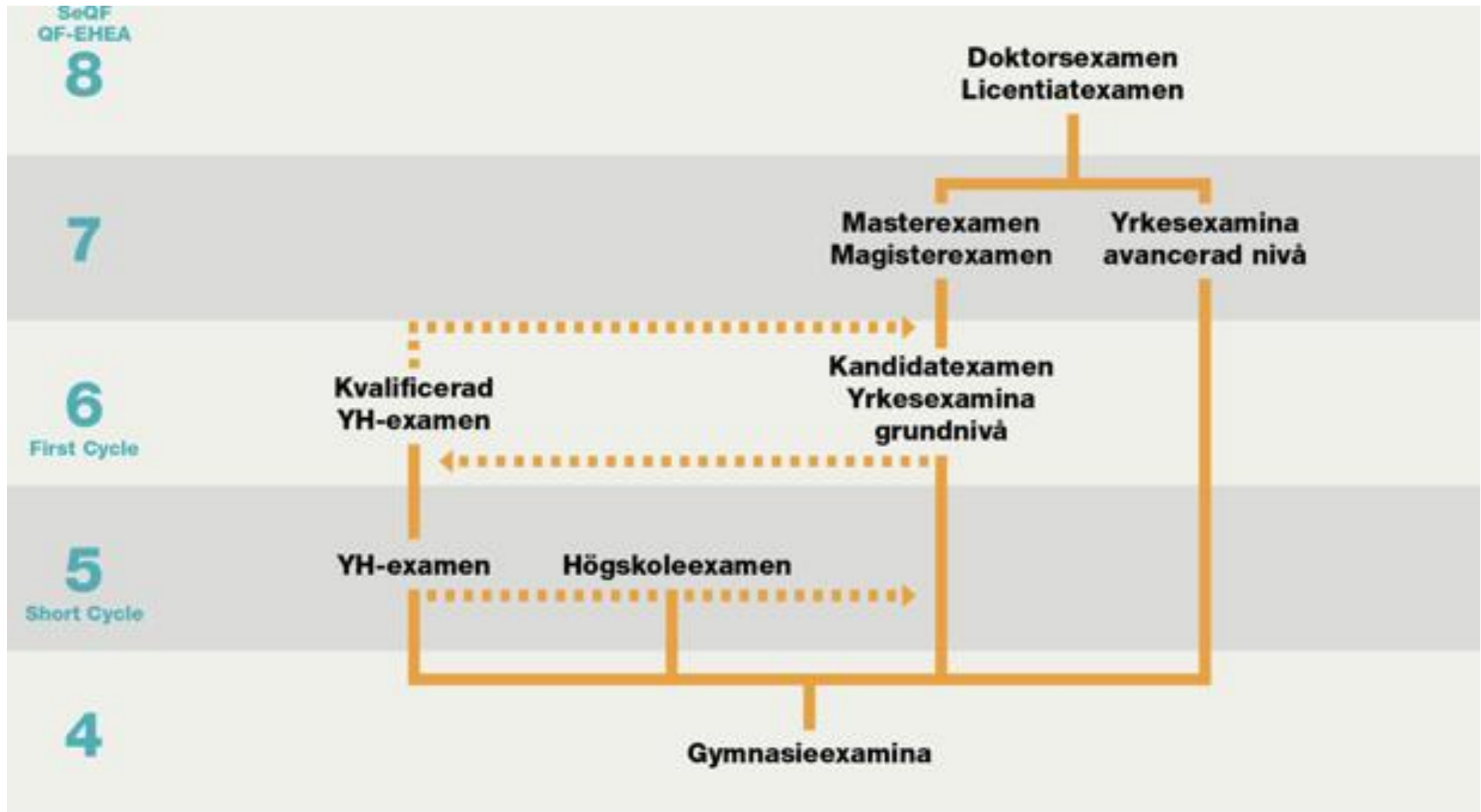
Inför möjlighet att låta YH-utbildning bygga på post-gymnasial utbildning

Inför i HL o HF en examensnivå motsvarande Short Cycle där högskoleexamen ingår

Klassificera högskoleexamen i SeQF5

Kräv motsvarande 600 yhp, förkunskapskraven inberäknade, med 1/4 LIA för Kvalificerad YH-examen
SeQF6

Ett mer konsekvent examenssystem

Hänt sedan utredningen presenterades

Regeringsförklaringen 10 september 2019

*”Yrkeshögskolan byggs ut och steg
tas för att underlätta rörligheten
mellan yrkeshögskola och
högskola.”*

Stefan Löfven

Utbildning och
universitetsforskning

16

Detta har hänt

Arbetet i SUHF:s och MYH:s gemensamma arbetsgrupp fortsätter

Anmäl dig till konferens om regional kompetensförsörjning

NYA VÄGAR- KONFERENSEN 2020

- **Yrkehögskole- och högskolesystemen – hur kan man jobba mer integrerat för att underlätta övergångar och progression?** Och hur kan man gemensamt öka tillgången till eftergymnasial utbildning i hela landet? *Anita Hansbo*, utredare, Sveriges universitets- och högskoleförbund SUHF, *Thomas Persson*, generaldirektör MYH, *representant för SFS*, *Jan Theliander*, prorektor Högskolan Väst, *Magnus Wallerå*, Svenskt Näringsliv, *Magnus Rolf*, VD FEI – Företagsekonomiska institutet.

Studie- och yrkesvägledaren – en pedagog i det dolda

23 april 2020

Framställan om ändringar i förordningen (2009:130) om yrkehögskolan

Tack för att ni lyssnat